

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2009/6524 ARE-PI-OKS
Arkivkode:
008

Dato:
17.08.2009

Utkast til statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene

På grunn av ferieavvikling har vi blitt noe forsinket i forhold til fristen for uttalelser 1. august.

DN ser behovet for at det engasjeres bredt i arbeidet for å redusere utslippet av klimagasser. Kommunene og fylkeskommunene er aktører som både direkte og indirekte kan bidra til reduserte utslipp av klimagasser og en mer klimavennlig energibruk. Statlige retningslinjer for obligatorisk kommunal planlegging kan aktivisere kommunene. Klima- og energiplanlegging gir i seg selv ingen utslippsreduksjoner. Utslippsreduksjoner forutsetter at det gjennomføres konkrete tiltak, tiltak som i en del tilfeller kan påføre kostnader eller innebære begrensninger for utnyttelse av arealer eller ressurser. I tillegg til plankravene kan det derfor bli nødvendig med stimulerings tiltak og/eller sanksjonsmuligheter fra statlig myndighet for å sikre at nødvendige virkemidler og tiltak for å redusere klimagassutslippene blir gjennomført.

I planretningslinjene, og de utfyllende kommentarene, benyttes begrepet ”miljøvennlig energiomlegging” uten at det går klart fram hva man mener med dette begrepet. DN mener det er viktig at dette begrepet gis et konkret innhold. Klimavennlighet er en nødvendig men ikke tilstrekkelig forutsetning for miljøvennlighet. Et eksempel; energi fra biobrensel som erstatter fossile energikilder kan ha positive klimavirkninger. Hvis biomassen hentes fra verneverdig skog er denne energien verken miljøvennlig eller bærekraftig. Klimautfordringene er store, men må man ikke glemme andre verdier og miljømål innenfor tema som naturmangfold, friluftsliv og landskap. Vi ber derfor om at man i retningslinjene gir noe mer presise rammer for hva man legger i begrepet miljøvennlig energiomlegging, eksempelvis ”*En miljøvennlig energiomlegging skal kunne gi grunnlag for å redusere klimagassutslipp samtidig som hensynet til andre miljøverdier som naturmangfold, kulturmiljø, luftkvalitet og landskap ivaretas.*” En slik presisering er viktig for å påpeke at nasjonale miljømål og internasjonale miljøforpliktelser fortsatt gjelder.

Det stilles krav om at planen skal innholde informasjon om utslipp av klimagasser, om energisystem, -forsyning og -forbruk, og framskrivninger av utslipp i kommunen som

geografisk enhet. Retningslinjene sier at planen skal inneholde ambisiøse mål for utslippsreduksjoner, som et minimum inkluderer de sektorene kommunene har særlige virkemidler innenfor. DN ser verdien i at et plandokument inneholder en oversikt over alle klimagassutslippene i kommunen og at disse framskrives. Vi er imidlertid av den oppfatning at verdien av at kommunene formulerer målsettinger, og vurderer virkemidler og tiltak, for utslippstyper eller sektorer der de mangler virkemidler er svært begrenset. DN vil derfor foreslå at retningslinjene anbefaler at kommunene fortrinnsvis arbeider med målsettinger, virkemidler og tiltak der de selv har virkemidler; eksempelvis som eiendomsforvalter, som eier av kjøretøyparker, som renovasjonsansvarlig, som storinnkjøper, som planmyndighet, som byggesaksbehandler osv. Uansett vil det være disse utslippene kommunene bør og kan måles på.

Formålet med retningslinjene er at de skal bidra til reduserte utslipp av klimagasser og en mer effektiv og klimavennlig energibruk. Retningslinjene inneholder en begrunnelse for å drive med klima- og energiplanlegging i kommunene, krav om at kommunene utarbeider slike planer og krav til innhold i planene. Verken utkast til planretningslinjer eller de utfyllende kommentarene sier noe om konkrete resultatkrav i form av bindende mål for utslippsreduksjoner eller energiomlegging. I en nasjonal plan vil det være naturlig å vurdere å gi sektorer, også kommuner, konkrete og bindende utslippsmål eller andre former for forpliktelser. Bindende utslippsmål er selvfølgelig ikke en naturlig del av en statlig planretningslinje. Det er imidlertid viktig at mulighetene for at kommuner kan bli pålagt konkrete og målbare resultatmål blir omtalt i kommentarene, dersom dette kan bli et aktuelt virkemiddel i den nasjonale politikken. Eventuelle konkrete resultatmål vil være en viktig forutsetning for kommunal planlegging.

DNs anbefaling blir derfor;

1. At man i forskriften definerer forutsetningene for en ”miljøvennlig energiomlegging” nærmere.
2. At man vurderer hensiktsmessighetene av at kommunene formulerer målsettinger og arbeider med virkemidler og tiltak for utslippstyper og sektorer der de mangler virkemidler.
3. At mulighetene for at overordnet myndighet kan pålegge kommuner bindende utslippsmål omtales i kommentarene til forskriften dersom bindende mål kan bli aktuelle.

Med hilsen

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift
Berit Lein e.f.
Direktør arealforvaltningsavdelingen

Kirsten Thyrum